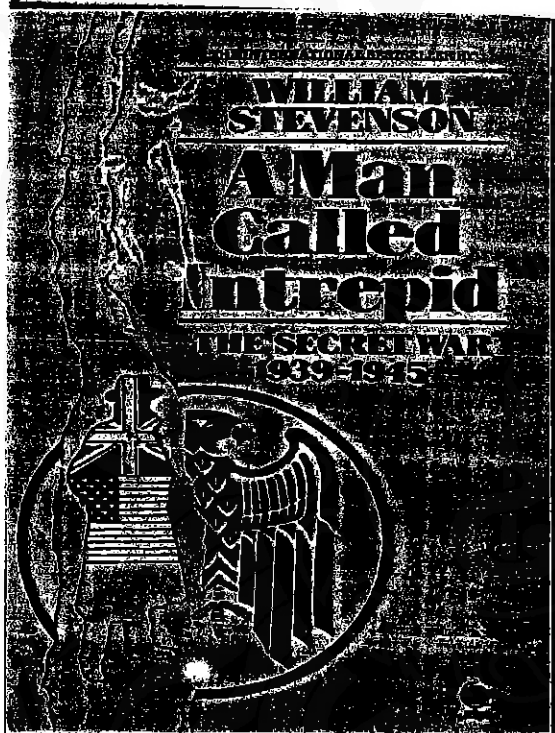

จาก "ตีโต"...ถึง "นายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระ"

พระราชนิพนธ์แปลอันเปี่ยมด้วยคุณค่า

ผศ.เสาวภา ธานีรัตน์

ตีโต

ในวโรกาสมหามงคลอันยิ่งใหญ่ที่จะถึงในปีพุทธศักราช ๒๕๔๒ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มหาราช "เจ้าชีวิต" ของปวงชนชาวไทยจะมีพระชนมายุครบหกรอบ และประชาชนชาวไทยก็จะมีการเฉลิมฉลองที่ยิ่งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง เพื่อแสดงถึงความจงรักภักดีของพสกนิกรที่มีต่อพระองค์ท่าน ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นเกล้าล้นกระหม่อมในทุก ๆ ด้าน ทรงตรากตรำพระวรกายในการทรงงานอย่างหนัก เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทรงใช้พระสติปัญญาอันเป็นเลิศของพระองค์ในการคิดค้นโครงการต่าง ๆ จึงได้เกิดโครงการในพระราชดำรินับมากมาย พระองค์ทรงเป็น "นัก" หลาย ๆ นักซึ่งหมายถึง "ผู้ชำนาญการ" หลากหลายแนวไม่ว่าจะเป็นนักปกครอง นักบริหาร นักการเกษตร นักดนตรี นักแต่งเพลง นักการชลประทาน นักการสื่อสารมวลชน นักกีฬา นักวิทยาศาสตร์ นักเขียน นักออกแบบ จิตรกร นักแปล เป็นต้น พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่ไม่มีกษัตริย์พระองค์ใดเทียบเท่าในโลก และทั้ง ๆ ที่พระองค์ทรงงานหนักมากอย่างนี้ พระองค์ท่านยังทรงมีพระวิริยะอุตสาหะใช้เวลาว่างในการแปลงานเขียนในเชิงชีวประวัติที่ยิ่งใหญ่และทรงคุณค่าถึง ๒ เรื่องเพื่อพระราชทานแก่พสกนิกรของพระองค์ เพื่อเป็นแบบอย่างอันดีงาม นอกเหนือจาก การเดินตามพระจริยาวัตรของพระองค์ ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นทีเดียว

ดิโต เป็นสารคดีเชิงชีวประวัติ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปลจากเรื่อง "The" ของ Phillis Auty เมื่อปี ๒๕๑๙ เพื่อให้ข้าราชการได้ทราบถึงชีวประวัติของบุคคลสำคัญที่น่าสนใจคนหนึ่งของโลก

"ดิโต" เป็นผู้ทำให้ประเทศยูโกสลาเวีย ซึ่งประกอบด้วยชนชาติที่แตกต่างกันทั้งด้านเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ให้กลับมารวมกันเป็นปึกแผ่นในยามวิกฤต สามารถรักษา ความสมบูรณ์ และเพิ่มพูนความเจริญให้แก่ประเทศชาติจนตลอดชีวิต

เมื่อ "ดิโต" สิ้นชีวิตไปตามอายุขัย เมื่ออายุได้ ๘๘ ปี ในปีพ.ศ. ๒๕๒๓ ประเทศยูโกสลาเวีย ก็ค่อย ๆ สลายลงจนกระทั่งมีสภาพแตกแยกอันยากที่จะแก้ไขได้ดังที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้

ผู้เขียนเรื่องดิโต คือฟิลลิส ออติ นั้นเป็นอักษรศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยออกซฟอร์ด อาจารย์สอนประวัติลุ่มน้ำดานูบที่มหาวิทยาลัยลอนดอน ระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ฟิลลิส ออติ ทำงานที่แผนกยูโกสลาเวีย ของวิทยุ บี บี ซี และที่กรมข่าวการเมือง กระทรวงการต่างประเทศ

หนังสือเรื่องดิโตประกอบด้วยตอนต่าง ๆ ๑๐ ตอนด้วยกัน คือ บุคคลและศตวรรษ ทหารลูกทุ่ง แผ่นดินใหม่ ศิลปะการเรียนรู้ เตรียมรับศึก แสงหาพันธมิตร แม่ทัพใหญ่ ผู้นำทางการเมือง ความสัมพันธ์ทางการเมือง และสำเร็จกิจปฏิวัติ

ผู้เขียนและผู้แปลได้ให้ภาพดิโตไว้ค่อนข้างชัดเจนมากในบทที่ว่าด้วยบุคคลและศตวรรษ โดยพูดถึง "ชายในวัย ๕๐ ปีที่มีรูปร่างแข็งแรง ผมสีเทา ลักษณะใบหน้าคมสันเด่นชัด ปากแสดงนิสัยมุ่งมั่นเด็ดเดี่ยว ตาสีน้ำเงินอ่อน คมและไว. มีลักษณะเป็นคนที่มีความแข็งแรงกล้า พร้อมที่จะปฏิบัติการทันทีดุจเสือโคร่งที่พร้อมที่จะกระโจนใส่. เขาไม่ปิดบังเลยว่าเป็นคอมมิวนิสต์. ตรงกันข้าม เขากฎุมิใจ. แต่ว่าแม้เป็นคอมมิวนิสต์ก็เป็นประเภทนอกแบบ. คือพร้อมที่จะแก้ปัญหาทุกเรื่องที่น่าสนใจ ทั้งพร้อมที่จะตัดสินใจอย่างฉับพลันโดยไม่ต้องหารือผู้ใดที่มีตำแหน่งสูงกว่า. เขาดูมั่นใจในตนเองทีเดียว : เขาเป็นลูกพี่ไม่ใช่อู้งาน มีอีกหลายอย่างที่คาดไม่ถึงในตัวเขา : ความคิดที่เห็นกว้างขวางอย่างประหลาด. ความอิสระในความคิดที่เห็นได้ชัด อารมณ์ขันที่มีอยู่เสมอ. ความชื่นชมอย่างไม่อับอายในความสุขสันต์ ๆ ของชีวิต. ตามธรรมชาติ เป็นคนซื่อซื่อในการติดต่อกับผู้อื่น แต่ก็มีใจเป็นมิตรและชอบสังสรรค์ครึกครื้น. อารมณ์แรงบางครั้งไม่โทษแบบบึงบึง บางครั้งชอบที่จะแสดงโอ้อวด. ความเห็นใจผู้อื่นและใจกว้าง..... และท้ายที่สุดคือความภูมิใจในชาติที่รุนแรงอันฝังลึกอยู่ในสันดาน"(หน้า ๑)

ส่วนเรื่อง "นายอินทร์ ผู้ปิดทองหลังพระ" นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปล จากต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง "A MAN CALL INTREPID" ของ WILLIAM STEVENSON พระองค์ ทรงใช้เวลาว่างแปลอยู่ถึงสามปี จึงจบบริบูรณ์ และในวโรกาสที่ทรงจำเริญพระชนมายุ ๖๖ พรรษา ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ บริษัทอมรินทร์ - พรินติ้งแอนด์พับลิชซิง จำกัด (มหาชน) จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายเพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา

เรื่องนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ของการสืบราชการลับของชายพันธมิตร ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งนายอินทร์ หรือนามรหัสว่า Intrepid (เซอร์ วิลเลียม สตีเฟนสัน) ผู้เป็นหัวหน้าฝ่ายจารกรรม ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ และอยู่ในตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานรักษาความปลอดภัย อังกฤษ (British Security Coordination) สำนักงานนี้มีที่ตั้งในนิวยอร์ก เป็นศูนย์รวมของราชการลับ ทั้งหมดของอังกฤษ มีชื่อย่อว่า บี. เอส. ซี (หน้า ๒)

หนังสือเรื่องนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระมี ๖๐๓ หน้า มีทั้งหมด ๔๔ บท แบ่งออกเป็น ๖ ภาค พร้อมกับปัจฉิมบท มีการกล่าวถึงคำนำอันเป็นจุดเริ่มต้น เผยเรื่อง และเหตุการณ์สำคัญ ภาคที่ ๑ กล่าวถึงยามสงบ มี ๑๔ บท ภาคที่ ๒ ลู่อต่อไป มี ๑๓ บท ภาคที่ ๓ ความผิดที่อาจถูกฟ้องจับได้ มี ๓ บท ภาคที่ ๔ เอาละวา มี ๔ บท ภาคที่ ๕ ลักษณะ อุบาย และแหวกแนว มี ๗ บท ภาคที่ ๖ อวสานของระยะเริ่มต้น มี ๗ บท และปัจฉิมบท กล่าวถึงทัศนียภาพจากเกาะ อีกเกาะหนึ่ง มี ๑ บท และจบด้วยคำอำลา

วิลเลียม สตีเฟนสัน เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ค.ศ. ๑๘๘๖ เป็นชาวแคนาดา เขาพึ่งตนเองมาแต่เยาว์วัย ตอนเด็ก ๆ เขามีบุคลิกภาพ "อยู่ไม่สุข อยากรู้อยากเห็น ช่างซักช่างถาม เราเข้าใจว่าเขาเป็นหนอนหนังสือ แต่เขาก็ชอบการชกมวย" (หน้า ๒๔) เมื่อเป็นหนุ่ม "สตีเฟนชอบทดลองกับไฟฟ้า เครื่องไฮดร่า วัว และเครื่องบินเล่น เขาต่อเครื่องสัญญาณมอร์สพร้อมด้วยเครื่องรับส่งวิทยุ" (หน้า ๒๕) ต่อมาเขาได้สมัครไปรบแนวหน้าในสงครามโลกครั้งที่ ๑ จนได้ยศร้อยเอก แต่ต้องได้รับบาดเจ็บเกือบพิการ ตลอดชีวิต ไม่สามารถออกแนวหน้าได้อีก เมื่อออกแนวหน้าไม่ได้ เขาได้สมัครเป็นนักบิน "เทลลิ่งยักษ์" ออกปฏิบัติการจนได้รับเหรียญกล้าหาญทางอากาศ ได้รับเหรียญกล้าหาญหัพท เขาได้รับการสดุดีสูงสุดสำหรับนักบินในสมัยนั้น (หน้า ๒๗)

หลังสงครามเขาได้ไปเรียนต่อที่ออกซ์ฟอร์ดและที่วิทยาลัยการบิน ณ ที่นั้นเขาสนใจวิชาการวิทยุ สื่อสารเป็นอย่างยิ่ง เมื่ออายุยี่สิบสามปี ได้เข้าไปเป็นครูสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยแมนเชสเตอร์ เขาได้รับยกย่องให้เป็น "นักคณิตศาสตร์และนักวิทยาศาสตร์ที่ปราดเปรื่อง" เป็นผู้นำยุคในการพัฒนาวิทยุและเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า (หน้า ๓๔ - ๓๕)

ส่วนเรื่อง "นายอินทร์ ผู้ปิดทองหลังพระ" นั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแปล จากต้นฉบับภาษาอังกฤษเรื่อง "A MAN CALL INTREPID" ของ WILLIAM STEVENSON พระองค์ ทรงใช้เวลาว่างแปลอยู่ถึงสามปี จึงจบบริบูรณ์ และในวโรกาสที่ทรงจำเริญพระชนมายุ ๖๖ พรรษา ณ วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ บริษัทอมรินทร์ - พรินติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายเพื่อหารายได้สมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา

เรื่องนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระเป็นเรื่องราวเหตุการณ์ของการสืบราชการลับของชายพันธมิตร ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ ซึ่งนายอินทร์ หรือนามรหัสว่า Intrepid (เซอร์ วิลเลียม สตีเฟนสัน) ผู้เป็นหัวหน้าฝ่ายจารกรรม ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ และอยู่ในตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานรักษาความปลอดภัย อังกฤษ (British Security Coordination) สำนักงานนี้มีที่ตั้งในนิวยอร์ก เป็นศูนย์รวมของราชการลับ ทั้งหมดของอังกฤษ มีชื่อย่อว่า บี. เอ็ส. ซี (หน้า ๒)

หนังสือเรื่องนายอินทร์ผู้ปิดทองหลังพระมี ๖๐๓ หน้า มีทั้งหมด ๔๔ บท แบ่งออกเป็น ๖ ภาค พร้อมกับปัจฉิมบท มีการกล่าวถึงคำนำอันเป็นจุดเริ่มต้น เพยเรื่อง และเหตุการณ์สำคัญ ภาคที่ ๑ กล่าวถึงยามสงบ มี ๑๔ บท ภาคที่ ๒ รู้ต่อไป มี ๑๓ บท ภาคที่ ๓ ความผิดที่อาจถูกฟ้องจับได้ มี ๓ บท ภาคที่ ๔ เอละวา มี ๔ บท ภาคที่ ๕ ลักษณะ อุบารห์ และแหวกแนว มี ๗ บท ภาคที่ ๖ ยวสานของระยะเริ่มต้น มี ๗ บท และปัจฉิมบท กล่าวถึงทัศนียภาพจากเกาะ อีกเกาะหนึ่ง มี ๑ บท และจบด้วยคำอำลา

วิลเลียม สตีเฟนสัน เกิดเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ค.ศ. ๑๘๘๖ เป็นชาวแคนาดา เขาพึ่งตนเองมาแต่เยาว์วัย ตอนเด็ก ๆ เขามีบุคลิกภาพ "อยู่ไม่สุข อยากรู้อยากเห็น ช่างซักช่างถาม เราเข้าใจว่าเขาเป็น ทนอดหนังสือ แต่เขาก็ชอบการชกมวย" (หน้า ๒๔) เมื่อเป็นหนุ่ม "สตีเฟนชอบทดลองกับไฟฟ้า เครื่องไอน้ำ ทั่ว และเครื่องบินเล่น เขาต่อเครื่องสัญญาณเมอร์สพร้อมด้วยเครื่องรับส่งวิทยุ" (หน้า ๒๔) ต่อมาเขา ได้สมัครไปรบแนวหน้าในสงครามโลกครั้งที่ ๑ จนได้ยศจอยเอก แต่ต้องได้รับบาดเจ็บจนเกือบพิการ ตลอดชีวิต ไม่สามารถออกแนวหน้าได้อีก เมื่อออกแนวหน้าไม่ได้ เขาได้สมัครเป็นนักบิน "เหล่ากล้าตาย" ออกปฏิบัติภารกิจได้รับเหรียญกล้าหาญทางอากาศ ได้รับเหรียญกล้าหาญทัพบก เขาได้รับการ สักดิ์สูงสุดสำหรับนักบินในสมัยนั้น (หน้า ๒๗)

หลังสงครามเขาได้ไปเรียนต่อที่ออกซ์ฟอร์ดและที่วิทยาลัยการบิน ณ ที่นั้นเขาสนใจวิชาการศึกษาวิทยุ สื่อสารเป็นอย่างยิ่ง เมื่ออายุยี่สิบสามปี ได้เข้าไปเป็นครูสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ที่มหาวิทยาลัย แมนิโตบา เขาได้รับยกย่องให้เป็น "นักคณิตศาสตร์และนักวิทยาศาสตร์ที่ปราดเปรื่อง" เป็นผู้นำยุคใน การพัฒนาวิทยุและเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า (หน้า ๓๔ - ๓๕)

บุคลิกภาพของสตีเฟนสันนั้นคงไม่มีใครบรรยายได้ชัดเจนเท่า โรลด์ ดาห์ล (Roald Dahl) ผู้เป็นนักประพันธ์ ได้บรรยายถึงตอนบุคคลทั้งสองพบปะกันครั้งแรกไว้ว่า "เมื่อใครพบสตีเฟนสันครั้งแรกจะรู้สึกทันทีว่า เขาเป็นคนเล็กพริกขี้หนู เขามีพลังจิตแน่วแน่มาก ไม่ลังเลสงสัย. ใคร ๆ ก็ต้องรู้สึกเต็มไปด้วยความตื่นเต้นและหวาดเสียว เพราะเหมือนเข้าไปในถ้ำสิงห์. แต่เมื่อก่อยุ่จักเขาดีขึ้น ก็จะเข้าใจว่า เขามีความสามารถใหญ่หลวง. เขาผนวกทั้งสองอย่างควบคู่กันไป และทำผลประโยชน์อย่างสบายมาก. แม้บุคคลขนาดโตนี้ก็ไม่สามารถจับจุดอ่อนของเขาได้. เขารับความคิดใหม่ทั้งปวง ย่อยพิจารณาทุกอย่าง แล้วสร้างสรรค์ของใหม่จากทุกสิ่งที่เขาเรียนรู้" (หน้า ๔๐ - ๔๑)

ในสงครามโลกครั้งที่ ๒ สตีเฟนสันได้ทำงานร่วมกับ วินสตัน เชอร์ชิล ตลอดมา และได้รับการไว้วางใจอย่างยิ่ง และเมื่อวินสตัน เชอร์ชิล ได้เป็นนายกรัฐมนตรีของอังกฤษ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ค.ศ. ๑๙๔๐ เชอร์ชิลได้เดินทางต่อกรับพวกนาซีอย่างเต็มที่ เขาได้มอบหมายให้สตีเฟนสันทำหน้าที่บังคับบัญชากรมสืบราชการลับ ได้รับอิสระในการปฏิบัติการต่อต้านศัตรูที่ไหนและเมื่อใดก็ได้ ปฏิบัติการโดยใช้การทุตลับหรือหน่วยลับใดก็ได้โดยไม่ต้องรับอนุมัติจากรัฐบาลฉุกเฉินก่อน โดยเปิดไฟเขียวให้ว่า "คุณจะได้รับ การสนับสนุนในทุกทางที่ผมจะสั่งการได้" (หน้า ๑๔๕) เชอร์ชิลเป็นผู้เลือกนามรหัสให้สตีเฟนสันด้วยตนเอง "คุณต้องเป็น...นายอินทร์ผู้ปัดทองหลังพระ !" (Intrepid - ไม่รู้จักกลัว ไม่รู้จักหวาด กล้าหาญแต่ไม่เหิน *ผู้ศัตรูทั้งภายนอกภายในอย่างไรก็ถอย ไม่หือใจ ไม่หือยั้ง รุกรันทินเฝ้า.....*) (หน้า ๑๔๓) และจากการทำงานอย่างหนักรอบคอบเป็นอย่างดี และจากการร่วมมือเป็นอย่างดีของทุกฝ่าย ทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ทำหน้าที่เป็นสายลับทั้งหลาย ไม่ว่าผู้หญิงหรือผู้ชาย ต่างเป็นบุคคลที่เสียสละจริง ๆ จุดมุ่งเพื่อสะกัฏกันการที่ต้องการเป็นเจ้าโลกของฝ่ายเยอรมันและกลุ่มนาซีให้ได้ และในที่สุดก็ประสบความสำเร็จ

การอ่านเรื่องนายอินทร์ทำให้ผู้อ่านได้รับรายละเอียดเกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ ๒ อย่างมาก-มาย ได้รู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้มาก่อน ได้ทำความรู้จัก **ผู้อยู่เบื้องหลังความสำคัญที่ยิ่งใหญ่** เปรียบได้กับการปัดทองหลังพระ การทำงานของนายอินทร์มีพื้นฐานความรู้ที่กว้างขวาง ละเอียด ลึกซึ้ง มีความคิดรอบคอบ เข้ากับตำราพิชัยสงครามของจีนที่ว่า "รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้งชนะร้อยครั้ง" การทำงานของนายอินทร์ ซึ่งได้ยึดหลักการรู้ทั้งเขารู้ทั้งเราอย่างชัดเจน ดังนั้นสงครามครั้งนี้ฝ่ายพันธมิตรจึงชนะ

ติโตและนายอินทร์เป็นบุคคลตัวอย่างของนักสู้ ได้วางแนวทางสำหรับชีวิตของตนไว้อย่างแน่วแน่ หลังจากที่ได้อ่านหนังสือเล่มนี้แล้ว ทำให้เห็นว่า คนสำคัญ ผู้ยิ่งใหญ่ หรือ มหาบุรุษนั้นเขาทำงานกันอย่างไรที่จะยังประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติและโลก พร้อมทั้งมีคุณสมบัติพิเศษอะไรในตัวบ้าง ดังอาจหยิบยกมาเป็นตัวอย่างได้ดังนี้

๑. มีความรอบรู้ในทุก ๆ ด้าน **ติโต**เป็นทหารที่เรียนรู้ศิลปะ เป็นช่างไม้ ช่างเหล็ก ช่างกล รู้จักการใช้เครื่องมือจักรกลทุกชนิด เขารียนรู้ซึ่งถึงจิตใจมนุษย์ รู้วิธีดูคน รู้จักใช้คน และวิธีที่จะปฏิบัติกับผู้อื่น เพื่อให้ได้ประโยชน์เต็มที่จากแต่ละบุคคล ส่วน**นายอินทร์** เป็นนักคณิตศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ นักบิน นักการทหาร ช่างกล ช่างไฟฟ้า ช่างนาฬิกาการใช้วิทยุสื่อสาร เป็นต้น การเป็นผู้รอบรู้ในทุก ๆ ด้านนี้เองที่ทำให้เขาทั้งสองประสบความสำเร็จในกิจการสมความมุ่งหมาย

๒. บุคคลผู้ยิ่งใหญ่จะเป็นคนขยันอย่างพิเศษ ทำงานชนิดตัวเป็นเกลียว ดังความว่า "ติโตทุ่มเทตัวเองในงานใหม่อย่างเต็มกำลัง เหมือนผีเข้า" (หน้า ๒๙) หรือ นายอินทร์ "ทำงานตัวเป็นเกลียวและทำทั้งงานธุรกิจ ทั้งงานวิทยาศาสตร์ เหมือนเล่นกล เขาผนวกงานทั้งสองอย่างควบคู่กันไปและทำผลประโยชน์อย่างมากมาย.....ต้องใช้สมองพากเพียรทำงานทั้งกลางวันกลางคืน" (หน้า ๔๑)

๓. มีความใจกว้างและรับฟังความคิดเห็นใหม่ ๆ นำมาพิจารณาไตร่ตรองและใช้ประโยชน์จากความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ดังเช่นนายอินทร์ที่ว่า "...เขารับความคิดเห็นทั้งปวง ย่อยพิจารณาทุกอย่างแล้วสร้างสรรค์ของใหม่จากทุกสิ่งที่เขารับรู้" (หน้า ๔๑)

๔. บุคคลผู้ยิ่งใหญ่มุ่งความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ชอบความแปลกใหม่ ความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการไม่หยุดยั้ง นายอินทร์นั้นก่อนตัดสินใจทำงานด้านธุรกิจ จะแสวงหาหุ้นส่วน บางครั้งก็จะทดลองกับนักค้นคว้าก่อน นับเป็นการวางแผนงานที่รัดกุมและรอบคอบ

๕. มีความสามารถสูงทางอักษรศาสตร์ ติโต นั้นเป็นคนที่มั่งฉฉริยะทางภาษา เขาเรียนภาษาได้เร็ว ใช้การได้ดี ดังตัวอย่างในหน้า ๑๙ ว่า "ตั้งแต่จากบ้านไป เขาหัดพูดภาษาเยอรมัน และภาษาฝรั่งเศสเรียนใช้ได้ดี ทั้งหมดนี้เป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ยิ่ง" ติโตชอบอ่านหนังสือ บางทีจะอ่านดัง ๆ ให้เพื่อนฟัง และเมื่อได้พบเห็นอะไรก็จะนำมาเล่าให้ผู้อื่นฟังจนได้ชื่อว่า "นักเล่าด้วย" (หน้า ๑๙)

๖. การรู้จักตัวเอง ทั้งติโตและนายอินทร์ รู้จักตัวเองตามที่เป็นจริง ติโต "รู้ว่ามีความสามารถในการเป็นผู้นำ" (หน้า ๑๔) และรู้จักตัวเองอย่างถูกต้องด้วย คนที่รู้จักตัวเองอย่างถูกต้อง มักจะยอมรับความจริงเกี่ยวกับตัวเอง ดังในหน้า ๑๑๗ กล่าวว่า "บัดนี้เขาเด่นขึ้นมาในเวทีโลกมาก จึงยังไม่สามารถที่จะวิจารณ์ผลงานของเขาตอนสงครามได้ โดยไม่แสวงง้อมตัวอย่างผู้อื่น เขากล่าวว่า : ไม่ใช่หน้าที่ของข้าพเจ้าที่จะชี้ว่าอะไรเป็นความสำเร็จที่เด่นที่สุดของข้าพเจ้า ประวัติศาสตร์จะชี้ขาดเอง"

๗. การมีเพื่อน เป็นคุณสมบัติของทุกคนไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือบุคคลผู้ยิ่งใหญ่ แต่คุณธรรมที่มีต่อเพื่อนจะแตกต่างกัน บุคคลผู้ยิ่งใหญ่จะยกย่องและเห็นคุณค่าของเพื่อน มีความซื่อสัตย์ต่อกัน เป็นขวัญและกำลังใจแก่กัน สนับสนุนกันเพื่อให้ประสบความสำเร็จ "เพื่อน" ในความหมายนี้กว้างรวมถึงบุคคลแวดล้อม ซึ่งมีทั้งผู้ใหญ่ ผู้น้อย และเพื่อนผู้เสมอกัน บุคคลแวดล้อมมีบทบาทสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ การมีมีเพื่อนของติโตได้จากคุณสมบัติพิเศษที่ "เขาลังใจจดใจมูษย์" และเข้า

กับใครก็ได้เพราะ "เขาได้เรียนรู้วิธีเข้ากับคนทุกชนิด ทำให้คนอื่นจำต้องพึ่งเขามาก" (หน้า ๑๔) การทำงานสืบหาความลับตั้งแต่งานของนายอินทร์นั้น การมีเพื่อนเป็นสิ่งที่ดีที่สุด โดยเฉพาะในยามตกทุกข์ได้ยาก ทั้งยังต้องมีเพื่อนมาก ๆ เพื่อเป็นตัวตายตัวแทนในการทำงานจนกว่าจะบรรลุเป้าหมาย ดังเนื้อเพลงในหน้า ๖๐๖ ดังนี้ "เมื่อเพื่อนล้มลง มิตรเอ๋ย เพื่อนอีกคนจะไม่ล่อออกมาจากเงามืด เพื่อนแทนที่เพื่อน"

๘. การรู้จักแสวงประโยชน์ บุรุษผู้ยิ่งใหญ่จะมีความสามารถพิเศษในการแยกแยะสิ่งดีเลว มีคุณหรือไร้ค่า มีความรู้ในสิ่งใดแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ทั้งนายอินทร์และติโต เมื่อมีความรู้สิ่งใดแล้วก็สามารถนำความรู้นั้น ๆ ไปใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี เช่น ติโต "ใช้วิชาช่างกลึงเป็นประโยชน์ในทุกสังคม" และใช้ลัทธิคอมมิวนิสต์เพื่อการปฏิวัติ เพื่อการรวมประเทศแถบบอลข่านให้เป็นปึกแผ่น และเพื่อดำเนินการทางการเมือง อีกทั้งยังรู้จักแสวงประโยชน์จากการศึกษาและหนังสือ ดังข้อความในหน้า ๕๐ ว่า "ติโตเชื่อมาตลอดว่า การดำเนินการศึกษาอย่างไม่หยุดยั้ง นี้ มีความสำคัญมาก ตอนเป็นเจ้าหน้าที่สภาพแรงงานและเป็นฝ่ายดำเนินการคอมมิวนิสต์ผู้น้อยในราวปี ๑๙๒๐ - ๑๙๒๕ เขาเป็นผู้เข้าเมืองไปซื้อหนังสือให้กรรมกร แล้วเก็บไว้ในห้องของตน โดยให้ยืมได้แบบท้องสมุด แม้จะต้องเสี่ยงต่อการค้นของตำรวจ" ติโตรู้จักแสวงประโยชน์จากวัฒนธรรมพื้นบ้าน ดังในหน้า ๕๒ กล่าวว่า "ในโครงการศึกษามิบางด้านที่ได้ผลรวดเร็ว.....หน่วยทหารหลายหน่วยมีกลุ่มเล่นละคร กลุ่มเต้นรำพื้นเมือง บางหน่วยมีแม้กระทั่งคณะระบำบัลเลต์ เช่น คณะที่ต้องหลบหนีการบุกของเยอรมันที่พร้อมติโตจากกองบัญชาการที่ครวาร์ แม้การที่ชาวสลาฟภาคใต้ได้รับการรณรงค์ทำเพลง ก็เป็นประโยชน์"

ติโตเห็นประโยชน์ของการรับฟังข่าวสาร และเผยแพร่ข่าวสาร ดังในหน้า ๕๓ กล่าวว่า "เขาเลือกเด็กหนุ่มที่รู้ภาษาอังกฤษ และมีความจำดียอดเยี่ยมให้เดินไปหมู่บ้านที่อยู่ห่างท่าไหนสักวัน เพื่อไปฟังข่าว บี.บี.ซี แล้ววิ่งกลับมารายงานให้ผู้ใหญ่ในบ้านทราบ. ในการดำเนินการให้ข่าวสารและให้การศึกษา.....ในยูโกสลาเวีย ผู้ที่ไม่เคยมีส่วนในงานของส่วนรวม ก็มามีบทบาทในการแพร่ข่าวและท้าว....."

นายอินทร์เห็นประโยชน์จากการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน เช่นเขาจะเลือกชาร์ลส์ โปเรเตอส์ - สไตน์เมิตซ์ นักวิทยาศาสตร์เข้าร่วมงานธุรกิจกับเขา เขามองว่า "สไตน์ (Steiny) เป็นอัจฉริยะทางคณิตศาสตร์ เขาสามารถคำนวณกฎเพื่อพิสูจน์ว่าสิ่งที่ค้นคิดจะปฏิบัติจริงได้หรือไม่" (หน้า ๔๐)

๙. การมีพลังจิตแข็งแกร่ง แน่วแน่ และสัญชาติญาณเตือนภัย ไม่ยอมแพ้อุปสรรคของติโต เป็นหนทางนำไปสู่ความเป็น วีรบุรุษผู้ได้นำยูโกสลาเวียสู่ชัยชนะ มีฐานะพิเศษที่ได้รับความนิยมนายอย่างแท้จริงจากประชาชน และมีอำนาจสูงสุดที่ใครตั้งไม่ได้ มีความยิ่งใหญ่ที่ไม่มีใครเทียม "และสโตก็เชื่อมั่นว่า เขารอดพ้นจากการกวาดล้างของสตาลินได้ก็โดยความพยายามและความสามารถของตนเองเป็นส่วนใหญ่" (หน้า ๓๓)

คุณสมบัติที่ให้ข้อคิดในการทำงานของบุรุษผู้ยิ่งใหญ่ทั้งสองท่านนี้ยังมีรายละเอียดที่น่าสนใจอีกมากมาย ที่ยกมานี้เป็นเพียงส่วนน้อย หากท่านได้อ่านเองจะได้รับทั้งอรรถรสและความเพลิดเพลินอย่างวางไม่ลงทีเดียว โดยเฉพาะสำนวนแปลที่แสดงถึงอัจฉริยภาพทางการด้านการใช้ภาษาและวรรณศิลป์ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

หนังสือพระราชนิพนธ์ **คติโคและนายอินทร์...ผู้บิดของหลังพระ** นั้นเป็นตัวอย่างที่ดียิ่งสำหรับนักแปลทุกระดับ ดังจะสรุปพระอัจฉริยภาพทางการแปลได้ดังนี้

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงรอบคอบในการแปลเป็นภาษาไทยที่ถูกต้อง ทรงใช้วิธีแปลที่สอดคล้องกับหลักการของทฤษฎีการแปลของปัจจุบัน ทั้งหลักการถ่ายทอดภาษา การถ่ายทอดความหมาย และการสื่อความหมายของสาร ทุกคำทุกประโยคทรงกลั่นกรอง ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ทำให้ผู้อ่านได้รับทั้งรสภาษาและความหมายและได้รับสารครบถ้วนตามเนื้อหา นับเป็นการแปลที่ยอดเยี่ยม
๒. ทรงใช้สำนวนหลายระดับอย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ ทั้งระดับชาวบ้าน ระดับสูง และระดับทางการ ทรงใช้คำที่เข้าใจง่าย ไม่สับสน ไม่ยกย่อน เห็นภาพชัดเจน
๓. ทรงใช้เครื่องหมายวรรคตอนแบบฝรั่งเท่าที่จำเป็น ช่วยให้ผู้อ่านจับใจความได้ง่ายขึ้น
๔. การทับศัพท์ซึ่งมีความยุ่งยากที่สุด ทรงศึกษาการออกเสียงของภาษาต้นฉบับ ซึ่งกล่าวถึงชื่อเฉพาะภาษาต่าง ๆ ทรงตรวจสอบสำเนียงอ่านอย่างถ่องแท้แล้วจึงถ่ายทอดเป็นภาษาไทย
๕. เนื้อความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์เป็นที่สุด
๖. นอกจากทรงมีความสามารถในการแปลด้วยภาษาร้อยแก้วที่กระชับรัดกุมแล้ว ยังสามารถแปลออกมาในรูปร้อยกรองได้อย่างสละสลวยงดงามอีกด้วย ดังตัวอย่างการแปลร้อยกรองที่ วิลเลียม-เวิร์ดส์เวิร์ธ (William Wordsworth) เขียนถึงนายอินทร์ได้ดังนี้

*Who is the happy Warrior.....
That every man in arms would wish to be?
-It is the generous spirit.....
Who, doomed to go in company with pain,
And Fear, and Blooded.....
Turns his necessity to glorious gain.....
And in himself posses his own desire.....
And therefore does not stoop, nor lie in wait
For wealth, or honors, or for worldly state.....
And, through the heat of conflict, keeps the law
In calmness made, and sees what he foresaw.*

William Wordsworth

นายอินทร์...ผู้ปิดทองหลังพระ

นักรบใด ใจมั่น พลันเรีงว่า ถ้วนทหาร ปรารภนา เป็นเช่นเขา
 ผู้สุดฤทธิ์ ในกิจ ทั้งหนักเบา ยอมรับเอา ด้วยมโน อันโอฬาร
 เป็นเกลอกับ ทุกข์กล้า แสนสาหัส อันตราย สาราพัด ไม่น่ายหน้า
 ถึงขามจิต โลหิตทับ กับพสุธา ใจเย็นได้ ไม่ว่า ควันพวง
 แลเห็นความ ลำเค็ญ เป็นประโยชน์อันช่วงโชติ ชาวลิต นำพิศวง
 ตั้งจิตไว้ ไม่พรั่น ด้วยมั่นคง และอาจอง ทะนงรัก คักดีแห่งตน
 ไม่ยอมลด ภายใจ ให้ต่ำต้อย เพื่อจะคอย ดวงตัก แม้สักหน
 ซึ่งยศศักดิ์ อัครฐานศฤงคารตน หมายเทิดผล คือความดี ที่ศรัทธา
 กฎอันใด แม้วางไว้ ในยามสงบ ปองเคารพ ชูเชิด ให้เจิดจ้า
 ดำเนินตาม ที่เห็นชัด ในหัตถยา ว่าเป็นภา- ระเลิศ ประเสริฐจริง.

วิลเลียม เวิร์ดส์เวิร์ด

การที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงใช้ความวิริยะอุตสาหะ ทรงสละเวลาอันมีน้อย
 นิดของพระองค์มาทรงแปลงานชิ้นนี้ก็เพื่อให้พสกนิกรของพระองค์ได้เห็นคุณสมบัติอันเลิศยิ่งของ
 บุรุษผู้ยิ่งใหญ่ อันจะเป็นแนวทางนำพาให้พสกนิกรของพระองค์ได้นำแนวทางเหล่านั้นไปปฏิบัติ เพื่อ
 ความสำเร็จในชีวิต เพราะฉะนั้น ควรอย่างยิ่งที่ทุกคนจะได้อ่านเพื่อสนองความตั้งพระราชหฤทัยของ
 พระองค์ให้ได้สัมฤทธิ์สมความมุ่งหมายนั้น.

หนังสืออ้างอิง

ภูมิพลอดุลยเดช., พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. **ติโต** พิมพ์ครั้งที่ ๖. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์
 พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน). ๒๕๓๘.

_____ **นายอินทร์ ผู้ปิดทองหลังพระ**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด
 (มหาชน). ๒๕๓๖.

สิทธา พิณใจภูวดล. "นายอินทร์ ผู้ปิดทองหลังพระ และ ติโต พระราชนิพนธ์แปลอันทรงคุณค่า"

สกุลไทย ๔๒, ๒๑๕๗ (๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙) : หน้า ๒๘.